

de förlikta. När det skall vara v., när han (hon) är vid sitt goda lynne, vill visa sig artig. — 2) Lyckligt. Allt är v., som slutas v. Det var icke så v. Om det vill v., ell. om allt går v. (Ordspr.) När det vill v., skjuta pistolhölstren, allt lyckas för den, som har lycka. — Syn. Godt, Bra, Lyckligt, Galant, Förträffligt, Fördelaktigt, Förmånligt. — 3) Behagligt. Lukta, smaka v. — Syn. Bra, Godt, Förträffligt, m. fl. — 4) Omsorgsfullt, med omsorg, noggrannhet. Tvätta det v. V. gjordt arbete. — Syn. Bra. — 5) Tillräckligt, fyllest; mycket, dugtigt. V. full, mätt. V. förnöjd. Betala v., högt. Han behöfver det rätt v., har mycket behof deraf. Allt för v., nog, visserligen, fullväl, t. ex.: Man vet allt för v. Det är allt för v., ell. det är godt och v., men..., det kan visst vara sant, men... Allt för v. kan äfv. betyda: för mycket väl, och hänför sig då till föregående bemärkelser. — 6) Allt för, nog. Det är v. mycket, litet. — Konj. (merendels utan tonvigt) Betecknar: a) Medgifvande. Han är v. rik, men... Det kan v. vara. Detta är v. sant, men... V. kunde man förebrå honom, att... — Syn. Visserligen, Visst. — b) Förmodan, förhoppning. Han tör v. bättre sig. Det blir v. bättre med tiden. Det är v. icke möjligt, att... — c) Brukas som fyltnadspartikel, helst i frågor. Hvem skulle v. kunnat tro det? Kunde ni v. ha hjerta att...? Ni har v. sett det? ni har ju &c.? — d) Brukas i samma mening som: Allenast, blott, bara, t. ex.: Har han v. fått in ett finger, så får han nog in hela handen. Är han v. en gång inne, så... — e) Så v.... som..., både... och... Så v. stora som små. Så v. i det goda som i det onda ell. i det goda så v. som i det onda. — Vål! int. a) Godt! Ja v.! ja sannerligen! ja! Allt v.! se Alltväl! Nå v.! se Nå. — b) Brukas lyckökningsvis. V. mig, som...! lycklig jag, som...! V. den, som Gud fruktar! lycklig den &c.! — Vål, n. sing. Se Vålfärd. Allmänt v. Statens v. Rikets v. min högsta lag.

VÄLAKTAD, väläckttad o. väläckttad, a. 2. Mycket aktad. Titel, som på utskriften af bref o. s. v. gifves lägre tjenstemän och enskilda personer af motsvarande anseende.

VÄLÄN, välänn, int. Se Nå väl! (under Nå) V.! låtom oss försöka.

VÄLARTAD, välärtad, a. 2. Väl artad; af god art, godt skaplynne. Ell v-t barn.

VÄLBEFÄREN, välbefäränn, a. 2. neutr. — et. Som farit vida omkring. Titel, som gifves skeppare och styrmän.

VÄLBEFINNANDE, n. 4. Tillstånd, då man befinner sig väl.

VÄLBEHÄG, välbehåg, n. sing. 1) Tillfredsställelse, belåtenhet, nöje. Till mitt fullkomliga v. Med v. anse. Hafsca, finna v. i något. Betyga sitt v. öfver något. — 2) Godtfinnande, godtycke. Allt går efter hans v.

VÄLBEHÄGLIG, välbehägligg, a. 2. Rätt behaglig, tillfredsställande. — Välbehaglighet, f. 3.

VÄLBEHÄLLEN, välbehållänn, a. 2. neutr. — et. Se Behållen, Vålmeände.

VÄLBEHÖRIG, välbehörigg, a. 2. Fullkomligt behörig.

VÄLBELÄGEN, välbelä'gänn, adj. 2. neutr. — et. Väl belägen, med godt läge.

VÄLBEMÄLT, välbemä'lt, a. 1. (i rättegångsstil m. m.) Nyss omtalad. Brukas om aktade, väl ansedda personer.

VÄLBESTÄLLD, välbestä'ld, a. 2. 1) Väl inrättad, väl ordnad. I en v. regering. V-ldt hus. — 2) (fam. skämtv.) Lagligen tillsatt, förordnad; verklig. En v. länsman, inspektor.

VÄLBETRODD, välbetródd o. väl betródd, a. 2. Väl betrodd; som åtnjuter förtroende. Brukas som titel till vissa lägre tjenstemän.

VÄLBETÄNKT, välbetä'ngkt, a. 1. Väl öfvertänt. — Adv. Med mogen öfverläggning.

VÄLBEVÄGEN, väl'bevä'gänn o. väl'bevä'gänn, a. 2. neutr. — et. Mycket bevägen. — Välbevåggenhet, f. 3.

VÄLBILDAD, a. 2. Väl bildad, väl formad.

VÄLBÖREN, välbä'ränn o. välbä'ränn, a. 2. neutr. — et. Af adlig börd. Titel, som gifves personer af den lägre adeln.

VÄLBÖRENHET, välbä'rännhet o. välbä'rännhet, f. 3. (skämtv.) 1) Adlig värdighet, adelskap. — 2) Person af den lägre adeln. Ers v.

VÄLBYRDIG, välby'rdigg, a. 2. ell.

VÄLBÖRDIG, välbö'rdigg o. välbö'rdigg, a. 2. Af god börd. Brukas i kanslistil om personer af ständsklassen, som ej äro adelsmän.

VÄLD, välld, m. sing. oböjl. (i äldre språket Veld, Vild, af Vilja) Partiskhet, mannamän. Bruka v. [Veld.]

VÄLDANAD, a. 2. Väl danad, bildad.

VÄLDE, n. 4. (af gamla verbet Valda, råda) 1) Makt. Bringa, lägga ett land, ett folk under sitt v. Hafsca, så v. öfver någon. Stå under ens v. Hafva under sitt v., råda öfver, beherrska. (Fig.) Passionernas, vanans v. Syndens v. Hafsca v. öfver sina passioner, kufva, tygla dem. Låta sin vrede så v. öfver sig. låta hänföra sig af vrede. Förnuftet har intet v. öfver honom, han låter ej leda sig af förnuftet. — 2) (i sammansättningar) Statsmakt. Se Konunga-, Folk-, Fävälde. — 3) Rike. Det romerska v-t. Ryska v-t. Svea v.

VÄLDELIGA, adv. (föräldr.) eller

VÄLDELIGEN, adv. (fam. skämtv.) I högsta grad, dugtigt. V. rik, ful, dum, högfärdig. Jag basade honom v.

VÄLDIG, a. 2. (af gamla verbet Valda, råda) 1) (föräldr.) Rådande, herrskande. Vara v. öfver. Vare icke synden v. i eder dödliga lekamen. — 2) Mäktig, stark. En v. man. En v. arm. — Brukas för denna bem. äfv. substantivt, t. ex.: De v-e på jorden. — 3) (fam.) Stor, anseelig. En v. mage. V. summa. Ett v-t glas. En v. hop. En v. jägare, utmärkt jägare, en som ofta jagar, lyckas väl i jagt.

VÄLDIGHET, f. 3. (bibl.) V-er, makter.

VÄLDIGT, adv. Se Vældigen.

VÄLRFAREN, a. 2. neutr. — et. Se Konsterfaren.

VÄLFRÄJDAD, a. 2. Som har god fräjd. V. person.

VÄLFÄNGEN, a. 2. neutr. — et. På lagligt sätt fången, förvärfvad. V. egendom.

VÄLFÄGNA, v. a. 1. Fägna (gäst, besökande, o. s. v.) med mat och dryck. — Syn. Undfägna, Traktera, Regalera. — Vålfägna, n. 4.

VÄLFÄGNAD, m. 3. 1) Vålfägna. — 2) Mat och dryck, hvarmed någon vålfägnas. Hela v-en bestod i ost och bröd.

VÄLFÄRD, m. sing. Lyckligt tillstånd, lycka, sällhet. Sätta hela sin timliga v. på spel. Förstöra ens v. Tumlig och evig v.

VÄLFÄRDSUTSKOTT, n. 5. (hist.) V-et (Comité de sûreté et de salut public) benämndes i Frankrike under första revolutionen en komité,